

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

URHO KIERIMO

Vastaava

RURIK PITKÄNEN

Toimitussihteeri

Liisankatu 27, E 10 - Puh. 38 154

N:o 12
Joulukuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 20 markkaa koko vuodelta

40. vuosikerta 1935

JOULU

*En kuulla voi, vaan tunnen kuitenkin:
nyt joulu majani taas kirkastaa!
Ja kaikki pienet, armaat enkelit
taas lapsuusmailta vieraakseni saa.
Säteilee kuusi, mieli lämmin on,
hyvyyden voima altis, rajaton . . .*

*En kuulla voi, vaan tunnen kuitenkin:
mä suuren lahjan taivahalta sain!
Jos oli elonpäivä aukea,
ja suru sorti kauniit unelmain,
niin nyt ne kaikki elän uudelleen,
ja muistoistani riemunmajan teen!*

*En kuulla voi, vaan tunnen kuitenkin:
sävelet sydämeni hurmioi,
ylitse kärsimyksen katkeran,
ne anteeksantamusta, rauhaa soi.
Viha ja kademieli unhoittuu,
vain jouluvirttä laulaa joka suu.*

*En kuulla voi, vaan tunnen kuitenkin:
on joulu kirvoittanut kahlehein.
Teen jälleen retken lapsuustempeliin,
kuni kera mummoni jo ammoiden tein!
Ah, onnea, kun Jeesus-lapsen nään:
Hän minut johtaa ikielämään!*

Saima Rantanen.

JOULU

Me vietämme joulua Jeesuksen syntymisen muistoksi. Jeesus on maailman valo. Sentähden on joulu valon juhla. Jouluna syttyvät kynttilät kodeissamme ja kirkoissamme. Köyhässäkin kodissa on silloin enemmän valoa kuin muulloin. Tällä tavalla me muistelemme ensimmäisen joulun taivaallista valoa, joka Betlehemin lähellä loisti, kun enkelit ilmoittivat suuren ilosanoman: Vapahtaja on syntynyt.

Kauniit ovat jouluvalot kodeissamme. Kaunis on joulukirkko, kun siellä julistetaan sanaa Jeesuksen syntymisestä. Mutta todellinen joulun tuli ei pala kynttilässä eikä sähkölampussa, vaan se palaa ihmisen sydämessä.

Taivaallinen Isä puhuu meille joulunä: Teille on syntynyt Vapahtaja. Kun me olemme syntisiä, tarvitsemme Vapahtajaa, joka auttaa meidät pois synnin orjuudesta. Jeesuksen sydämessä on totuuden ja armon tulta. Kun me rukouksessa lähestymme häntä nöyrinä, niin hän vapahtaa meidät synneistämme ja

sytyttää rakkauden meidän sydämeemme. Märkä puu ei kelpaa polttopuiksi. Se ei pala. Mutta kun se pannaan suuren tulen lähelle, niin sen päästä tulee ulos vettä ja vesi häviää ilmaan. Vähän ajan kuluttua syttyy puu palamaan. Moni syntinen ihminen on tullut Jeesuksen luo ja oppinut tuntemaan totuuden. Hän on luullut itseään hyväksi, mutta nyt hän ymmärtää olevansa synnin orja. Hän katuu syntejensä. Hänen silmistään vuotavat kuumat kyneleet, niinkuin puun päästä uunissa vesi. Jeesus puhdistaa katuvaisten ihmisen sydämen ja antaa kaikki synnit anteeksi. Ihminen on sillä tavalla tullut Jumalan lapseksi, valon lapseksi. Hänen sydämessään alkaa palaa Pyhän Hengen tuli. Hän on saanut oikean taivaallisen jouluvalon.

Meille on syntynyt Vapahtaja. Sentähden me saamme rukoilla: Anna meille anteeksi meidän syntimme. Jumala kuulee tämän rukouksemme.

Otto A. Myyryläinen.

OPETTAJATAR LINA CEDERHVARF

Marraskuun 9 päivänä kuoli Mikkelin Vanhainkodissa vanhuuden heikkouteen Mikkelin vanhin asukas, käsityöopettajatar Lina Cederhvarf 92-vuotiaana.

Neiti Cederhvarf oli syntynyt toukokuun 14 päivänä 1843 Porvoossa pormestari K. U. Cederhvarfin ja Juliana Sofia Solianderin tyttärenä. Jo kaksi vuotta myöhemmin muutti pormestari Cederhvarf lääninsihteeriksi Mikkeliin, joten neiti Cederhvarf tuli 2-vuotiaana Mikkeliin, jossa hän sitten koko pitkän elämänsä vaikutti.

Neiti Cederhvarf suoritti elämäntyönsä Mikkelin kuuromykkäinkoulun ja tyttökoulun käsityöopettajattarena. Aikoinaan hän työskenteli paljon kotiteollisuuden edistämiseksi, kuului Mikkelin läänin Kotiteollisuusyhdistyksen johtokuntaan monta vuotta. Mutta paljon enemmän varmaan merkitsivät ne herätteet, mitä hän antoi opettaessaan lukemattomille pojille ja tytöille lastu- ja olkitöitä, maalailua ja jos jotakin näpertelyä sekä samalla opettaen huomaamaan ja rakastamaan kaikkea kaunista. Opettajana toimiessaan työskenteli neiti Cederhvarf lämmöllä ja rakkaudella, seuraten vielä viime elinvuosinaanakin harrastuksella kuuromykkäin työtä. Hän kuului myöskin Mikkelin Kuuromykkäin Auttajayhdistyksen johtokuntaan kuolemaansa asti. Ahkeraan hän myös luki meidän lehteämme ja oli monina vuosina innokas "Kuuromykkäin Joulun" levittäjä paikakkunnallaan.

Kauniin ja siunausrikkaan elämäntyön suorittanutta opettajatarvanhusta jäivät lähinnä kaipaamaan sisarusten lapset.

Opettajatar Lina Cederhvarfin hautaus toimitettiin sunnuntaina 17 päivänä marraskuuta Mikkelin vanhalla hautausmaalla, jossa hautausmaahan otti vastaan Mikkelin Kirkkokuoro hautausvirrellä "Mä että täältä erkanen". Siunauksen toimitti kirkkoherra A. Aarnio tekstinään: "Nyt sinä Herra lasket palvelijasi rauhaan menemään", kauniisti ja mieleenpainuvasti puhuen Mikkelin kaupungin vanhimman jäsenen muistolle. Hautakummulle laskettiin lukuisasti seppeleitä ja kukkalaitteita sukulaisten, ystävien, tuttavien ja entisten oppilaiden sekä Vanhainkotiyhdistyksen, Kotiteollisuusyhdistyksen puolesta ja Mikkelin kuuromykkäinkoulun ja Kuuromykkäin Auttajayhdistykseltä (joht. J. Palomaa ja opettaja K. Kärkkäinen) johtaja Palomaan puhuessa kauniisti poismenneen rakkaudesta elämän varjopuolella olevia kohtaan, joka viimeiseen elinpäivään asti kesti. — Kuoro lauloi koraalin "Oi Jeesuksen" ja lopuksi laulettiin yhteisesti "Sun haltuus rakas Isäni".

KUINKA MEISTÄ TULI SIIRTOLAPUUTARHAYHDISTYKSEN JÄSENIÄ?

Neljä vuotta sitten, kun meidän perheemme oli lisääntynyt 4:nnellä lapsella ja toimeentulo vaikeutunut pula-ajan, vajaiden työviikkojen ja palkanalennusten takia, tuli usein mieleemme ajatus "olisipa meillä edes pieni oma maapalsta jossa saisi viljellä ja kasvattaa juurikasvia ja perunaa kotitarpeiksi". Haikeina katselimme niitä onnellisia jotka syksyisin korjasivat maistaan sadon, loistaen tyytyväisyydestä, kun saivat kellarinsa täyteen talveksi. Meidän kellari oli tyhjänä ja täytyi joka viikko lähteä torille ostamaan maan tuotteita. "Mutta mistä saisi oman maan?" Ajatus askarrutti mieltämme, kunnes eräänä päivänä luimme sanomalehdistä, että kaupunginvaltuusto on päättänyt kunnostaa suuren maa-alueen, laittaa vesijohdot, salaojitukset, tiät y.m. ja sitten jakaa se palstoihin, jotka luovutetaan siirtolapuutarhaidenvaltuusto haltuun, vuokrattavaksi viljelijöille.

Päätimme ottaa tarkempaa selvää siirtolapuutarhaidenvaltuustosta ja niin kirjoitimme sen puheenjohtajalle. Vastaus tulikin. Saimme tietää, että entisessä siirtolapuutarhamaassa ei ole enää vapaita palstoja vuokrattavina. Meitä kehoitettiin odottamaan Nekalan uutta siirtolapuutarhamaata. Lehdistä näimme silloin tällöin uutisia sen kunnostamistoista joihin kaupunginvaltuusto myönsi auliisti määrärahoja. Työt suoritettiin varatyönä työttömyyden lieventämiseksi.

Eräänä päivänä toukokuussa lehdissä kehoitettiin halullisia tilaamaan siirtolapuutarhapalstoja. Silloin mekin kävimme sellaisen varamaassa. Ja yhtenä lauantai-iltana oli avajaisjuhla, jossa kaupunginjohtaja luovutti maa-alueen siirtolapuutarhaidenvaltuustolle. Samassa tilaisuudessa jaettiin maapalstat viljelijöille. Me saimme 3 aarin suuruisen rinteeseen, jäykkää savikkoa.

Täytyi tehdä lujasti työtä ennenkuin maa tuli sellaiseen kuntoon, että siihen saatettiin kylvää siementä. Ensimmäisenä kesänä oli puoli maata perunalla ja toinen puoli juurikasveilla kylvetty. Syksyllä tuli tyydyttävä sato. Seuraavaksi kevääksi tilattiin suomutaa maan parantamiseksi palstaamme ja istutettiin omenapuita sekä marjapensaita. Nyt me voimme kylvää yksinomaan juurikasvia ja tienvarrelle kukkia. Perunaa kasvatettiin muualta vuokratussa maassa.

Siirtolapuutarhamaa sijaitsee kaupungin maiden rajalla, joten oli edestakaisin kuljettava ainakin 4 kilometriä joka päivä. Olihan hauskaa hommata omalla palstalla ja seurata kasvien kehitystä. Tien varrella kasvoi ihania

kukkia, joita sai pitkin kesää viedä kotiin ja ystävillemme. Syksyllä, oli niin värikästä ja kaunista koko siirtolapuutarha-alue, kunnes pakkasten tultua kukat lakastuivat

Riemullista oli koota hyvä sato ja täyttää säkit ja viedä koko kesän aherruksen palkkioksi saatu tulo omaan kellariin. Kuinka turvalliselta tuntuikaan ajatellessa pitkän ja kylmän talven tuloa, kun kellari oli koko talveksi saatu täyteen juurikasvia. Jos epäillään niin pienen kuin 3 aarin suuruisen palstan kannattavuutta, voimme mainita, että siitä saatiin v. 1934 syksyllä 4 säkkiä porkkanoita, 2 säkkiä punajuuria, 5 säkkiä lanttuja ja noin 150 kpl. keräkaalia. Saaduista 2—6, jopa muutama 6—7 kiloa painavista kaalinkeristä osa voitiin myydä, joten maan vuokra ja siemenet tulivat hyvin korvatuiksi.

Sinä syksynä sattui perheen päämiehelle 3 kuukautinen työttömyys. Silloin oli suuri apu siirtolapuutarhapalstan tuotteista perheelle.

Kehoittaisin niitä kuuromykkäiä, joiden on ammatinsa ja toimensa vuoksi asuttava kaupungissa, ottamaan viljeltäväkseen puutarhapalsta siirtolapuutarhayhdistyksen kautta. Sellaisia yhdistyksiä on monessa kaupungissa. Palstalle voi rakentaa oman soman kesämökin, jossa saisi asua kesän ja vapaahetket. Siellä Nekalan puutarha-alueella on jo rakennettu monta kesämökkiä. Niitä varten saa kaupungilta piirustuksia, 4 eri tyyppiä, joiden mukaan tulee rakentaa. Sellainen maja maksaa kaikkiaan 3—4 tuhatta mk. Meillä tosin ei ole vielä omaa majaa palstallamme.

Siirtolapuutarhaviljelijöiden lapset ovat inostuneita olemaan vanhempainsa mukana työssä. He ovat silloin tällöin järjestämässä juhlia, iltamia, urheilukilpailuja sekä talvella että kesällä puutarhaviljelysaatteen hyväksi. Syksyllä pidetään säilöönpanokursseja. Yhdistyksellä on palkattu neuvoja neuvomassa kaikkia, jotka sitä tarvitsevat. Joskus järjestetään yhdistyksen toimesta retkeilyjä.

Siirtolapuutarhayhdistyksellä on oma hallintonsa ja sääntönsä. Sen toimesta allekirjoitetaan viljelijöiden kanssa 25 vuotiset maan vuokrasopimukset. Viljelijöiden tulee vuosittain maksaa maastaan vuokra ja yhdistyksen jäsenmaksu.

Kirsti Ahonen.

UUDEN VUODEN ONNITTELUT

julkaistaan tavan mukaisesti lehtemme tammikuun numerossa. **Hinta 5 markkaa nimeltä.** Onnitteiluilmoitukset pyydetään ystävällisesti lähettämään ennen tammikuun 6 päivää Kuuromykkäin Lehden konttoriin, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Samassa yhteydessä sopii uudistaa lehden ensi vuoden tilauksetkin.

E. J. Pesonen

KUNNIANOSOITUS JOHTAJA E. J. PESOSELLE

Tasavallan Presidentti on ritarikunnan hallituksen esittelyssä marrask. 19 p:nä myöntänyt Suomen Valkoisen ruusun I luokan ritari-merkin mm. Turun kuuromykkäinkoulun ent. johtaja Emil Johan Pesoselle.

Johtaja Pesonen on syntynyt Savonlinnassa 26 p. tammik. 1868. Käytyään 7 luokkaa lyseota hän suoritti opettajaseminaaritutkinnon 1892. Senjälkeen toimi Otavan kansakoulun johtajana ja opettajana 1892—1897. Sai nimityksen opettajanvirkaan Turun k.m. koulussa 1897. Nimitettiin opettajavirkaan Mikkelin k.m. koulussa 1898, jossa toimi aina vuoteen 1920. Turun k.m. koulun johtajana hän oli vv. 1920—1935, josta virkaikänsä mukaisesti joutui täysinpalvelleena eroamaan viime kesänä.

E. J. Pesonen on ansioitunut monella tavoin sekä opettajana että kansalaisena. Hän on mm. tehnyt ulkomaisia opintomatkoja tutustuakseen k.m. opetukseen muissa maissa, suorittanut yliopistollisia tutkintoja. Lisäksi häntä on käytetty monissa kunnallisissa luottamustoimissa kotipaikoillaan Mikkeliissä ja Turussa.

Suomen Kuuromykkäinliiton Lisätyn Keskushallituksen jäsenenä on joht. Pesonen ollut v:sta 1919—edelleen, samoin toiminut K.m. Auttajayhdistyksen Keskustoimikunnan jäsenenä ja sen puheenjohtajana v:sta 1921—edelleen. Hän on pitänyt useita esitelmää eri aloilta Turun k.m. yhdistyksessä ja sen järjestämällä esitelmäpäivillä vv. 1920—1923.

Turun Kuuromykkäinyhdistyksen 50-vuotisjuhla pidetään tehdyn päätöksen mukaan ensi maaliskuun 24—25 p:nä Suomen Kuuromykkäin Liiton vuosikokouksen yhteydessä. Tarkemmat tiedot ja juhlan ohjelma julkaistaan ensi tammikuun numerossa Kuuromykkäin Lehdessä. Ottaa tämä ilmoitus huomioon ja tervetuloa 50-vuotisjuhlaan Turkuun! *Johtokunta.*

HAASTATTELU

Uudessa Suomessa oli hiljattain kuuromykkäin ammattiopetusta koskeva haastattelu, jonka tässä julkaisemme tarkastaja Kierimon tekemin oikaisuin ja täydennyksin:

Maassamme noin 4,000 kuuromykkää, joiden ammattiopetukseen kiinnitetään huomiota.

Kesällä 1937 kuuromykkäin töiden yleinen näyttely Helsingissä.

Kun Eduskunta oli viime vuonna lausunut toivomuksen, että Hallitus kiinnittäisi huomiota kuuromykkäin jatko- ja ammattiopetuksen järjestämiseen ja ryhtyisi asianvaatimiin toimenpiteisiin, käännyimme aistiviälliskoulujen tarkastajan Urho Kierimon puoleen tiedustellen, mitä mahdollisuuksia kuuromykillä on ammattielämän eri aloilla ja onko valtion taholta mitenkään tuettu kuuromykkäin taloudellista toimeentuloa.

Tarkastaja Kierimo kertoi, että valtio huolehtii kuuromykkien oppivelvollisten lasten kouluutuksesta kiitettävällä tavalla. Heille opetetaan — tosin määrätyn rajoituksen — kielitaito ja kansakoulukurssi. Näissä kouluissa annettu käsityönopetus on suurena apuna käytännölliseen elämään valmistuttaessa. Niinpä onkin suuri joukko kuuromykkiä antautunut koulusta päästyään puusepäntyöhön koska he koulussa ovat saaneet siihen valmistavaa opetusta.

Mutta käytäntö on osoittanut, että useat kuuromykkät ovat perehtyneet muihinkin ammatteihin siinä määrin, että he kykenevät hyvin kilpailemaan kuulevain ammattilaisten kanssa. Niinpä moneet heistä saavat toimeentulonsa — paitsi puuseppinä — kivenhakkaajina, latojina, taiteilijoina, vaattureina, kirjansitojina tai muina ammattilaisina, suurimman osan kuitenkin ollessa maatalouden palveluksessa. Sangen monet omistavat omia viljelyksiä, joukossa muutamia varsin suuriakin.

Minkälaisiin työsaavutuksiin kuuromykkät pystyvät, nähdään kesällä 1937, jolloin Suomen Kuuromykkäinliiton toimesta järjestetään kuuromykkäin töiden yleinen näyttely Helsingissä ja johon myös valtiolta on suopeasti suhtautunut. Tämä näyttely tulee varmaan antamaan työnantajain ja suuren yleisen silmissä edullisen käsityksen kuuromykkistä, heidän työtaidostaan ja töistään.

Ymmärrettävää kuitenkin on, että kuuromykkäin kilpailu ammattielämän eri aloilla ammattikouluja käyneiden kuulevain kanssa käy epätasaiseksi niin kauan kuin erikoisesti heitä varten varattua ammattiopetusta ei ole järjestetty.

Pieksämän kauppalassa on tosin yksityisen säätiön ylläpitämä kuuromykkätyttöjen talouskoulu, jonka oppilaat ovat yleensä kysytyjä

sekä koti- että maatalouden palvelukseen, mutta joka ei tietenkään voi yksin tyydyttää ammattiin valmistavaa opetusta, kun kysymys on maamme noin 4,000:een nousevasta kuuromykkäin joukosta.

Kuuromykkät ovat itse ammattiopetuksensa järjestämisestä sekä kokouksissaan että äänenkannattajansa palstoilla ahkerasti keskustelleet. Asia joutui hallitusvallan huomioon vasta siten kun Eduskunnassa oli tehty aloite kuuromykkäin köyhäinhoidon järjestämiseksi. Tämä aloite, joka liian suurisuuntaisena ja varoja kysyvänä ei saanut riittäväää kannatusta kääntyi kuitenkin Sosialiministeriöstä asiantuntijaksi kutsutun tri Viljo Hytösen toimesta kuuromykkille suotuisaan suuntaan Eduskunnan kehottaessa Hallitusta ryhtymään toimenpiteisiin kuuromykkäin ammattiopetuksen järjestämiseksi.

Näin oli kuuromykkäin harras toivomus heidän ammattiopetuksensa järjestämiseksi pääsyt vakavan huomion kohteeksi, ja toivottavasti asia nyt kehkeytyy aikanaan suotuisaan ratkaisuun.

Kysyessämme Eduskunnassa tehdyn alotteen nykyistä vaihetta, saimme tietää, että asiakirjat ovat nykyisin kouluhallituksessa lausunnon antamista varten Sosialiministeriölle.

Tiedusteluun, onko olemassa mitään kiinteitä suunnitelmaa kuuromykkäin ammattiopetuksen järjestämiseksi, vastasi haastateltava, että asiasta on lausuttu hyvinkin paljon ja mitä erilaisimpia mielipiteitä, mutta mitään perusteltua suunnitelmaa ei ole tehty. Monet seikat, joita ei tässä tarvinne mainita, vaikuttavat sen, että tämän suunnitelman laatiminen kustannusarvioineen vaatii onnistuakseen yksityiskohtaisuutta ja varovaisuutta sekä edellyttää ammattiopetuksen, kuuromykkäinopetuksen ja ennen kaikkea koulunsa lopettaneiden kuuromykkäin rientojen, harrastusten ja elämän tuntemusta.

Lopuksi tarkastaja Kierimo tahtoi mainita, että maatalousopetuksen järjestäminen kuuromykkäpojille olisi kiireellisin. Tästäkin on esitetty hyvin erilaisia mielipiteitä, mutta jos valtio suostuu luovuttamaan jonkin sopivaksi katsotun tilan päärakennukset tarpeellisine viljelys- ja metsämaineen tähän tarkoitukseen sekä palkkaamaan siihen tarpeelliset opettajat, on maatalouskoulukysymys varmaan onnellisimmin ratkaistu. Sen yhteyteen — jos koulu-tila hankittaisiin jostakin Turun puolesta — voitaisiin sitäpaitsi sijoittaa kuuromykkäin ukkokoti, jota tarkoitusta varten Turun Kuuromykkäin Auttajayhdistyksellä on käytettävissä yli 300,000 markkaa. Näin tulisi kuuromykkäin köyhäinhoidossakin tuntuva parannus.

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON KESKUSHALLITUS

Kuluvana vuonna on Suomen Kuuromyökkäinliiton Keskushallitus menettänyt keskuudestaan kaksi merkityksellistä työntekijää, liiton uskollisen rahastonhoitajan rva Helmi Nybergin pitkällisen sairauden jälkeen kuoltua viime toukokuussa. Häntä seurasi ikuiseen lepoon liiton kunnioitettu puheenjohtaja rovasti Huugo Nyberg, hänkin pitkällisen sairauden kestätyään syyskuun 8 p:nä. He olivat olleet liitolle kaikki kaikessa, joita emme me jälkeensä jääneet voi korvata.

Rovasti ja rouva Nybergillä yhdessä oli ollut varsinaisten toimien ohella harvinaisen hyvä tilaisuus omistautua Kuuromyökkäinliiton työlle. Liiton keskushallitus oli sen vuoksi pakotettu vakavasti harkitsemaan tehtävien uudelleenjärjestämistä sen jälkeen kun rahastonhoitaja rva Helmi Nyberg oli kuollut. Uudeksi rahastonhoitajaksi valittiin filmaistenti Sigyn Heikel, joka rva Nybergin sairauden aikana oli hänen tehtäviensä väliaikaisesti hoitanut. Maaliskuusta lähtien rovasti Nybergin sairauden vuoksi hoiti puheenjohtajan tehtäviä varapuheenjohtaja tarkastaja Urho Kierimo. Suomenkielisten lehtien julkaiseminen oli yksinomaan liiton sihteerin, toimittaja Rurik Pitkäsän huolena, samoin asiamiestoimi.

Koska oli selvää, ettei liiton laajoiksi ja monipuolisiksi paisuneita asioita voitu tällä tavoin lähimainkaan tyydyttävästi saada hoidetuksi, päätti Keskushallitus elokuun 12 p:nä anoa Valtioneuvostolta v:n 1936 menoarvioon otettavaksi lisätty määräraha vakinaisen toimihenkilön palkkaamista varten liiton palvelukseen, yksinomaaisena tehtävänä liiton asiain hoitaminen. Anomus kuitenkin myöhästyi menoarviosta — se olisi pitänyt tehdä useita kuukausia aikaisemmin. Lokakuun 14 p:nä ilmoitti liiton sihteerin, toimittaja Rurik Pitkäsän, olevansa aikaisemmin keistetyn monikuukautisen sairauden ja heikontuneen terveydentilansa johdosta, mikä ei ilman vakavampia seurauksia kestä jatkuvaa liikarastitusta, pakotettu eroamaan liiton palveluksesta. Tämän vuoksi Keskushallitus, pääasiassa Joululehtien toimittamista ja lähetystä silmällä pitäen päätti palkata toimittaja Pitkäsän liiton palvelukseen toistaiseksi joulukuun 31 päivään saakka 1935, ja otti toimistoapulaiseksi syyskuun 6 p:nä pidetyssä kokouksessa rva Kaisu Pitkäsän, jolla oli parhaat mahdollisuudet olla tarpeen mukaan käytettävissä.

Marraskuun 24 p:nä pidetyssä kokouksessa Keskushallitus yksimielisesti päätti jatkaa toimittaja Pitkäsän virka-aikaa huhtikuun 1 p:nä saakka 1936, kunnes liiton vuosikokouksen yhteydessä kokoontuva Lisätty keskushallitus

voisi asian lopullisesti järjestää. Sen lisäksi puheenjohtaja ja sihteerin valtuutettiin toimimaan siihen suuntaan, että vakinaisen toimihenkilön palkkaamiseen tarvittava summa saataisiin yleisistä varoista.

Näihin järjestelyihin Keskushallitus oli ennen vuosikokousta pakotettu ryhtymään sen vuoksi, että liiton toiminnan laajuuteen ja monipuolisuuteen katsoen ei ollut mahdollisuuksia muunlaiseen järjestelyyn. Onhan jokainen Keskushallituksen jäsen kiinteästi sidottu työaikansa, joten tehtävien hoitaminen vähälukuisin voimin olisi vakavasti haittanut asianomaisten varsinaista toimeentuloa, varsinkin kun suurin osa tehtävistä on sellaisia, jotka ovat suoritettava päivän aikaan. Siksi katsottiin paremmaksi ja tarkoituksenmukaisemmaksi keskittää tehtävät yksin käsin. Nykyisillään riittää työtä yhdelle henkilölle päivittäin koko vuodeksi. Lisäksi on otettava huomioon vastaisuudessa tuleva lisätyn työvoiman tarve, koska uudet säännöt asettavat lukuisasti uusia velvoituksille liiton hallinnolle.

PARTIOIMISTA VAJAAKYKYISILLE

Englannissa, josta partioliike on syntyisin, on jo pitemmän aikaa koetettu järjestää partioimista myöskin sokeille ja kuuroille, raajarikoille ja henkisesti kehittymättömille lapsille. On katsottu, ja syyllä, että juuri nämä lapset ehkä vielä suuremmassa määrässä kuin muut kaipaavat sitä sielullista tukea, sitä elämäniloa ja -rohkeutta, jota partiointi voi antaa. Sairasvuoteellaan, raajarikko- ja sokeakodissaan he tuntevat kuuluvansa liittoon, joka ei katso heihin vain säälien kuin vähempiarvoisiin, jotka ovat jääneet elämästä syrjään, vaan tahtoo sitoa heidät juuri tähän elävään elämään ja, tasaveroisina, muiden, terveiden lasten toveruspiiriin. On nähty, että tämä ajatus monasti on tuntuvasti auttanut vajaakykyistä lasta kantamaan vaivojaan. Myöskin Suomessa ovat partiotyttöliitot huomanneet tämän kysymyksen tärkeyden ja koettaneet tehdä voitavansa asian edistämiseksi. Niinpä on Suomen Partiotyttöliitto perustanut partiojärjestön sokeille sekä toisen kaatuvatautisille ja Finlands Svenska Flickscoutförbund kuuromykyille.

Mutta tämänlaatuinen työ vaatii paljon taitoa ja tietoja. Partiotyttöliikkeen maailmanliitto järjestää siksi tällä alalla työskenteleville ensi keväänä viikon kestävätkä kurssit Bedford College'ssa Lontoossa. Ohjelma käsittää luentoja, käytännöllistä työtä sekä käyntejä sairaaloissa ja koulukodeissa. Osanottajat asuvat kaikki yhdessä ja aikaa on varattu koke-

URHEILUOSASTO

TOIMITTAJA OSCAR RYDÉN 50-VUOTIAS

Göteborgissa täytti toimittaja Oscar Rydén 30 p:nä marraskuuta 50 vuotta. Koska hän on Suomenkin kuuromykkille tunnettu henkilö, esitämme tässä muutamia henkilötietoja.

Oscar Rydén

Carl Oscar Rydén syntyi Gårdassa, Örgryten seurakunnassa Göteborgissa. 1894 menetti hän kuulonsa, kävi vuosina 1896—1900 Vänersborgin kuuromykkäinkoulun. Senjälkeen hän erikoistui koristeleikkaajaksi huonekalualalle.

Hra Rydén harrasti innokkaasti urheilua, ollen tunnetuimpia k.m. urheilujohtomiehiä Euroopassa. Hänen tarmokasta toimintaansa saavat Ruotsin kuuromykkät kiittää urheiluelämänsä nousukaudesta, sillä hyvin muistetaan, kuinka aina Ruotsi oli urheilusaavutuksissaan ollut jälessä muista pohjoismaista. Nyt se korjasi ensimmäisen tilan kurom. olympialaisissa Lontoossa.

Suomessa hra Rydén on käynyt pohjoismaisten k.m. urheilukilpailujen osanottajana 1909, N.D.I:n kilpailuissa Helsingissä 1921 ja 1929 Ruotsin joukkueen johtajana. Hän tuli valituksi kansainvälisen k.m. olympialaiskomitean jäseneksi 1935. Ollen laajalti matkustellut, miellyttävä persoonallisuus, on hän tullut hyvin suosituksi kuuromykkäpiireissä. Suomenkin k.m. urheiluelämää hra Rydén valpaaisti seuraa, ja on perillä siitä täydellisesti.

Ruotsalaiselle urheilujohtomiehelle, gentlemanille ja virkaveljelle toivotamme tämänkin lehden toimituksen puolesta jatkuvia vuosia merentakaisten kohtalotoveriemme harrastusten edistämistyössä.

VIRALLINEN PÖYTÄKIRJA

CISS:n toimeenpanevan komitean kokouksesta

Kokous alkoi 18.8.35 klo 14 Lontoossa, 34 Brixton Hill, hra Rubens-Alcaisin johdolla. Läsnä olivat hrat W. Baird, A. Dresse, F. Chante, E. Pacenza ja J. P. Nielsen.

I. Kisain juhlalliset avajaiset. Mielipiteitten vaihdon jälkeen komitea tuli yksimielisyyteen siitä, että kansojen ohimarssi tapahtuisi aakkosjärjestyksessä, jolloin Amerikka kulkisi ensimmäisenä. Radioitavien avauspuheitten järjestys tuli seuraavaksi: CISS:n presidentin hra Rubens-Alcaisin avauspuhe, hra Noel Curtis-Bennettin puhe hänen ylh. Walesin prinssin nimessä, Olympialaisvalanteko. Kisain järjestäjänä hra Baird lupasi panna nämä päätökset toimeen. Joukkueita päätettiin kehoittaa olemaan tekemättä olympialaistervehdystä ohimarssin aikana White Cityn stadionilla, ettei toisinajattelevien poliittisia tunteita loukattaisi.

II. Jalkapallopelit. Komitea merkitsi kolme maata osallistuviksi jalkapallokilpailuihin: Ranska, Belgia ja Englanti. Saksa, v:n 1931 jalkapallopelien voittaja, oli valitettavasti poissa. Määrättiin seuraava järjestys: 1. Ranska—Belgia; 2. Englanti—Ranska; 3. Belgia—Englanti. Päätettiin ettei pelaajia saisi korvata toisilla mahdollisten loukkaantumisten sattuessa. Erotuomareina tulevat toimimaan kuulevat, samaten linjamiehinä.

III. Yleisurheilu- ja uintikilpailut. Ranskan, Tanskan ja Ruotsin joukkueitten tekemien vastalauseitten johdosta komitea tarkasti urheilijain osanottoilmoitukset ja korjasi ilmenneet huolimattomuudet. Kehoitettiin hra Bairdia pitämään huolta siitä, että joka kilpailussa lasketaan 6:n ensimmäisen tulokset ja että joka kilpailun jälkeen tulokset annetaan CISS:n sihteeristölle.

IV. Verkkopallopeli. Hra Dressen vaatimuksesta komitea julisti mitättömäksi vastoin voimassaolevia määräyksiä tehdyn arvonnin ja kehoitettiin hra Bairdia ottamaan huomioon sen, että kilpailut tapahtuvat pelaajien eikä maitten kesken, ja että Saksan osanottoilmoitus on otettava vastaan.

V. Pyöräilykilpailut. Merkittiin pöytäkirjaan Ranskan joukkueen vastalause siitä, että kilpailut pidetään säännöttömissä oloissa, radan näyttämisestä ennakoita ei pidetä huolta, eikä ole oikeaan aikaan tiedoitettu ilmoittautuneille maille. Komitea paheksui järjestävän

toimikunnan asiantuntemattomuutta ja tahdittomuutta pyöräilykilpailun tärkeimpien seikkojen järjestämisessä.

VI. Kilpailijain jäsenkorttien tarkastus. Päätettiin, että sihteeri-rahastonhoitaja hra Dresse hra Pacenzan avustamana toimittaisi urheilijain kilpapelipaisuustodistusten tarkistuksen vastaanottojuhlan aikana 18 p. elok. pyöräilyä varten ja seuraavana päivänä klo 13,30 White Cityn stadionilla muita urheiluja varten.

VII. Kongressin valmistelu. Joukkueitten vaatimuksesta komitea oli valmis siirtämään CISS:n kongressin alkamisaikaa ja päättämään siitä yhteistoiminnassa Lontoon järjestävän toimikunnan kanssa. Herrojen Weiglin ja Prochazkan (Itävalta) ehdokkaudet tutkittiin, tullessa hra Weiglin ehdokkuus CISS:n toimeenpanevaan komiteaan hylätyksi.

VIII. Kuurojen maailmanennätykset. Ennätyskomitea oli esittänyt epäilyksensä seuraavien maailmanennätysten suhteen, joista sillä ei ole riittäviä takeita, nim. naisten 4×100 m viesti ja 200 m rintauinti. Asia alistettiin kongressin päätettäväksi.

Kokous päättyi klo 16.

Antoine Dresse E. Rubens-Alcain
Sihteeri-rahastonhoitaja. Presidentti.

CISS:n VIII KONGRESSIN VIRALLINEN PÖYTÄKIRJA

Perjantaina elok. 23 p:nä 1935 klo 14 avattiin CISS:n VIII kongressi Lontoossa Presidentti E. Rubens-Alcain johdolla. Läsä olivat toimeenpanevan komitean jäsenet ensin varapresidentti H. Siepmann, toinen varapresidentti W. Baird, sihteeri-rahastonhoitaja A. Dresse, F. Chante, J. P. Nielsen ja E. Pacenza.

I. Valmistavat toimet. Hra Rubens-Alcain piti lyhyen avauspuheen, tervehtien jäsenliittojen edustajia, erittäinkin äsken liittyneitä Japania ja Amerikan Yhdysvaltoja, jonka edustaja hra Burns joutui vilkkaiden suosiosoitusten kohteeksi. Puheessaan presidentti selosti CISS:n toimintaa ja sitä, minkä vuoksi kisojen paikaksi oli valittu Lontoo Wienin asemasta, arvostellen kisojen järjestelyssä ilmenneitä puutteellisuksia ja sitä, ettei toimeenpanevan komitean määräyksiä oltu otettu huomioon. Hän totesi entistä suuremman yksimielisyyden ja vuorovaikutuksen välttämättömyyden CISS:n ja sen jäsenliittojen kesken, että CISS:n arvovalta lujittuisi ja sen tulevaisuus olisi turvattu.

Edustajien valtakirjojen tarkastuksen tuloksena sihteeri-rahastonhoitaja Dresse totesi, että 17 jäsenliitosta 13 oli laillisesti edustettuna, mutta että Sveitsi ja Japani olivat ilmoittaneet

olevansa estettyjä, Norjan ja Puolan jäädessä syytä ilmoittamatta pois.

Seuraavat edustajat olivat saapuvilla:

1. Saksa: G. Hintze ja F. Mahler.
2. Itävalta: H. Prochazka.
3. Belgia: rva T. Lint ja R. Ham.
4. Tanska: J. P. Nielsen ja T. Fredriksen.
5. Yhdysvallat: Burns.
6. Suomi: V. Sihvola ja E. Karilas.
7. Ranska: F. Chante ja P. Bernhard.
8. Englanti: Wm. Baird.
9. Hollanti: L. G. Dronkers ja Stevens.
10. Unkari: E. Hatschok ja A. de Szalay.
11. Italia: E. Pacenza.
12. Ruotsi: O. Rydén ja H. Crona.
13. Tšhekkoslovakia: V. B. Hauner.

VESIURHEILUMME

Jo useita vuosia, aina siitä saakka kuin uinti otettiin mestaruuskilpailujemme ohjelmaan, ovat järjestävät seurat valitelleet niistä aiheutuvia hankaluuksia, kun muutenkin liika laajoiksi paisuneitten mestaruuskilpailujemme ohjelmaan on sovittava useita tunteja kestävä uintikilpailut, kokonaan toisessa paikassa, kaukana urheilukentältä. Myöskään rata- ja kenttärheiluumu osallistuvat kilpailijat eivät ole olleet tyytyväisiä — useat kyllä haluaisivat myöskin uintikilpailuihin osallistua, mutteivät uskalla niiden kangistavan vaikutuksen vuoksi. Pelkästään vesiuurheilijoita taas on kilpailuisamme ollut vähän.

Tämän vuoksi heräsi Liittoneuvoston kokouksessa Turussa ajatus eroittaa vesiuurheilu rata- ja kenttärheilumestaruuskilpailujen ohjelmasta. Asia pantiin pöydälle toistaiseksi — siksi kunnes sitä on ehditty perusteellisesti harkita. K.U.L:n hallituksen kokouksessa marraskuun 17 p:nä tehtiin muutamia vaihtoehtoja, joita hallitus toivoi seurojen keskuudessaan pohtivan, että sitten Turussa maaliskuun 24 p:nä pidettävässä Liittoneuvoston kokouksessa päästäisiin lopulliseen, kaikkia tyydyttävään ratkaisuun. Onhan asian järjestely katsottava kiireelliseksi.

K.U.L:n hallitus päätti esittää seuraavat ehdotukset:

Uintimestaruuskilpailut nykyisessä muodossaan lakkautettaisiin ja sijajaan seurat saisivat oikeuden vuosittain järjestää kansallisia uintikilpailuja, joiden palkinnot kustantaisi järjestävä seura, tai piirikunnallisia uintikilpailuja pidettäväksi yhtä aikaa kaikkien liittoon kuuluvien seurojen alueella. Näitä varten hankittaisiin arvokkaat kiertopalkinnot, erikseen naisille ja miehille. Se piiri, jonka edustaja (tai edustajat) saavuttaa

parhaan tuloksen 50 ja 100 m uinissa, saa vuodeksi haltuunsa kiertopalkinnon. Mieskohtaiset palkinnot näihin kustantaisi joko kukin piiri itse tahi liitto (kunniakirjat I-III).

Koska Turussa on odotettavissa varsin tiivistetty juhlaohjelma, jonka lomassa K.U.L:n liittoneuvoston kokouksella on lyhyt aika käytettävissä, toivoo Liittohallitus arv. seurojen jo ennakolta asiasta keskustelevan ja siitä ennen tammikuun 15 päivää lausuntonsa ja mahdolliset omat ehdotuksensa lähettävän puheenjohtaja E. Karilalle, os. Helsinki, Kapteeninkatu 9 D. Nämä ehdotukset harkitaan uudelleen Liittoneuvoston seuraavassa kokouksessa, jonka jälkeen asia alistetaan Turussa pidettävän Liittoneuvoston kokouksen ratkaistavaksi.

URHEILU-UTISIA

Hjalmar Loven, tunnettu viipurilainen urheiluveteraani, täyttää joulukuun 13 p:nä 70 vuotta. Onnittelemme!

Olympialaisrahastoon on lahjoittanut Kymnlaakson Kuuromykkäin Urheiluseura »Tähti» 100 mk., josta lausumme julkisen kiitoksemme.

Vaasan Kuuromykkä-Urheilijat ei ole lahjoittanut. *KUL:n liittohallitus.*

Huomio Lahteen! Kaikkien kuurojen tiedossa lienee, että maamme nuorin k.m. urheiluseura „Lahden Kuurot Urheilijat” on saanut kunnian järjestää ensi talviset KUL:n hiihtomestaruuskilpailut Lahdessa, Salpausselän kuululla harjulla.

Salpausselkä on tunnettu kautta urheilumaailman, ja vuosittain vietettävät Salpausselän kisat ovat maamme kuurojenkin tiedossa, sillä niissä maan parhaat hiihtäjät ovat saaneet mitellä voimiaan sekä keskenään että ulkomaalaisten kanssa. Ensi talvena saavat Suomen parhaat kuurot hiihtäjät kokeilla Salpausselän mainioita latuja, ja saamme nähdä, pystyvätkö he lähimainkaan yhtä hyvin saavutuksiin kuin kuulevat tässä ihanteellisessa maastossa. Kuka voittaa Salpausselän kuurojen kilpailuissa?

„Salpausselän asukas“.

K.m. painija. Suomen TUL:n mestariksi pääsi höyhensarjassa 62 kg *Matti Skytt* viime pääsiäisenä Ensossa. Lokak. 27 päivänä valittiin hänet myös TUL-joukkueeseen Eesti—Suomi paini-maaotteluun jossa Suomi voitti 11—3.

Kuopion Kuuromykkä-Urheilijat järjestivät marrask. 3 p:nä hauskan iltaman kuurojenkoululla. Ohjelmassa oli aluksi puheenjohtajan hra Jussi Väisäsen tervehdyspuhe, sitten neiti Milja Kolari lausui Kailaan runon »Hyttynen ja muurahainen». Hra Aarne Holopainen kertoi kuuluisasta urheilijapojasta Ville Tuuloksesta. Väliajalla nautittiin emäntäin tarjoamia virvokkeita, jonka jälkeen nti Milja Kolari esitelmöi Mikael Agricolasta »koko Suomen kalastajasta». Sitten saatiin nähdä lystikäs näytös »Peili», herrojen J. Väisäsen ja Aleks. Savolaisen esittämänä. Vielä esiintyi hauska »orkesteri» herra Martti Pirskasen toimiessa kapellimestarina. Siinä oli kiinalainen mies, japanilainen nainen, turkkilainen poika ja sievä tanssijatar y.m., jotka kaikki liikkuvat tahdissa Martti-herran johtaessa. — Lopuksi leikittiin.

Mila.

Joulujuhla järjestetään tammik. 5 p:nä 1936 klo 17. Ohjelma vaihteleva! Tervetuloa!

Vaasan Kuuromykkä-Urheilijat.

Hämeenlinnan Kuuromykkä-Urheilijat vuosikokous on tyttölyseolla sunnuntaina tammikuun 26 p. 1936 klo 13. Tärkeät asiat. Uudet ja vanhat jäsenet tervetuloa.

KUUROMYKKÄIN TÖIDEN NÄYTTELY 1937

Niitä näyttelyyn haluavia, jotka työskentelevät tehtaissa tahi verstaissa, pyydetään ensi tilassa ilmoittamaan työpaikkansa, nimensä ja osoitteen toimikunnalle, os. Helsinki, Lüsan-katu 27 E 10.

Kuuromykkäin töiden Näyttelytoimikunta.

KUUROMYKKÄIN JOULU

on ilmestynyt komeana, sisältörikkaana julkaisuna. Se on oikea kaunistus, joka ei saisi puuttua yhdenkään kuuron joulupöydältä. Myöskin sisältö on arvokas. Siitä mainittakoon mm. runsain kuvin valaistu Suomen suuren kirjailijan ja muinaistutkijan, k.m. opettaja *Samuli Paulaharjun* kirjoitus »Kalevalan laulumailta». Myös äskeisen kirjoituskilpailumme palkitut kirjoitukset ovat joululehdessä julkaistuna, luettavina ja arvosteltavina. Tehkää tilauksenne heti, saadaksenne lehden hyvissä ajoin Jouluksi.

LESKEN JOULU

Laitakaupungilla pienessä kallellaan olevassa ja pahoin rappeutuneessa talopahasessa hän asui poikansa kanssa. Hänen nimensä oli *Loviisa Järvinen* ja oli hän jo toistakymmentä vuotta ollut leskenä.

Huone, jossa *Loviisa* asui, oli pienen pieni, eikä juuri kehuttavassa kunnossa. Mutta saattoi olla tyytyväinen siihenkin, ajatteli *Järvisen* leski usein, sillä hän ei ollut suinkaan mikään rikas ihminen — päinvastoin. Pyykinpesulla ja siivouksella ynnä muulla sen kaltaisella hommalla ansaitsi leski niukan toimeentulon itselleen ja pojalleen. Raha meni tarkasti ruokaan, puhlin ja huoneen vuokraan ja jos halusi joskus uuden vaatekappaleen itselleen, sai olla tarkkana joka pennistä. Sellaista se *Järvisen* lesken elämä oli ja tulisi kai edelleenkin olemaan.

Niin, olihan hänellä tosin poika, vanttara 17-vuotias Martti. Kerran, pojan ollessa pieni, oli hänen äitinsä unelmoinut siitä ajasta, jolloin poika kasvaisi suureksi. Ne olivat olleet hauraita unelmia, heikkoja epämääräisiä ajatuksia, jotka suuntautuivat eteenpäin tuleviin vuosiin. Mutta niinkuin ihmisten unelmat aniharvoisesti toteutuvat, oli tämäkin unelma jäänyt pelkäksi unelmaksi. Elämä kohtelee kovin kourin uneksijoita ja särkee heidän pilvilinansa alkuunsa, jo ennenkuin ne ehtivät kunnolla hahmoittuukaan.

Isänsä kuollessa oli Martti ollut vajaan vuoden ikäinen ja kesken suuren surunsa oli hänen leskeksi jäänyt äitinsä saanut muuta ajateltavaa. Huoli toimentulosta astui etusijalle ja suru rakastetun miehen kuolemasta sai väistyä. Silti yksinäisinä hetkinä saattoi salattu suru purkautua esille; pidättämättä vuosivat silloin kyyneleet. Vain ajatus lapsesta, pojasta, joka kerran varttuisi mieheksi ja täyttäisi hänen kiinnitetty toiveet, oli silloin lohtuna. Mutta kohtalo tarttui vielä kerran Loviisa Järvisen elämänsäkuuluun. Viisivuotias Martti-pojan, äitinsä ilo ja ylpeys, sairastui tulirokkoon. Ja lapsensa hoippuessa elämän ja kuoleman välillä, kävi äiti epätoivoista kampaailua kuoleman kanssa ainokaisensa hengestä. Hän hoiti uupumatta yöt ja päivät lemmikkiään, hankki vähillä varoillaan lääkärin ja lääkkeitä ja ennenkaikkea rukoili, rukoili lakkaamatta. Palavasti, tuskaisin sydämin, niinkuin vain voi rukoilla ainoastaan äiti, kysymyksen ollessa hänen ainoastaan lapsestaan.

Hänen rukouksensa kuultiin. Martti-pojan parantui, mutta tauti oli vienyt hänen kuulonsa, auttamattomasti!

Se oli uusi isku hänen paljon kärsineelle äidilleen. Hänen lapsestaan oli tullut — kuuromykkä. Jos Martti, älykäs ja vilkas lapsi, olisi tullut tylsämieliseksi, olisi se ollut hänen äidistään yksi ja sama asia.

Hän muisti kaikki tulevaisuudensuunnitelmansa ja toiveensa, joiden varassa hän oli jak-

(Jatk. s:ltä 138.) PARTIOIMISTA . . .

musten vaihtamiseen. Kurssien kielet ovat englanti ja ranska. Poikkeustapauksissa voivat saksankieliset selitykset tulla kysymykseen. Kurssiin saavat osallistua myös sellaiset henkilöt jotka eivät aikaisemmin ole toimineet partiojohtajina, jos vaan sitoutuvat takaisin tultuaan tiedoillaan hyödyttämään kotimaansa partioliikettä. Olisi suotavaa, että sokeain- ja kuuromykkäkoulujen opettajat sekä raajarikkoisten ja henkisesti vajavaisten parissa työskentelevät kiinnittäisivät asiaan huomiota. Lähempiä tietoja näistä kursseista antaa Suomen Partiotyttöjen Neuvottelukunnan puheenjohtaja, tarkastaja Anni Collan, Kouluhallitus.

sanut kulkea taivaltaan miehensä kuoltua. Nuo hauraat unelmat, jotka olivat kutoutuneet Martin ympärille, ne olivat pitäneet häntä pystyssä monina raskaina hetkinä. Ne olivat kaikki tuhoutuneet yhdellä iskulla. Ajatukset olivat tottuneet soljumaan tuttua tietään ja nyt kohosi äkkiä läpinäkymätön muuri eteen. Ei ollut helppoa luopua unelmistaan.

Mutta ihminen tottuu kaikkeen. Ja Loviisa Järvinen ei ollut niitä ihmisiä, jotka istuvat kätet ristissä suremassa. Asia ei itkusta parani, sen hän ymmärsi. Hän itse oli, Luojan kiitos, terve ja työkykyinen, ja hän kyllä pystyisi huolehtimaan pojastaan edelleenkin, jos tämä ei siihen itse kyennyt! — Niinpä hän siis tarttui työhön entistä lujemmin. Sitä ei ainakaan häneltä puuttunut ja urastaan varhaisesta aamusta myöhäiseen iltaan sai hän hiukan rahaa karttumaan säästöönkin.

Niin olivat vuodet kuluneet. Martti oli päässyt kuuromykkäin kouluun. Hän oli oppinut siellä puhumaan selvästi sekä ymmärtämään hänelle puhutut sanat lukemalla ne huulilta. Lisäksi oli hän kunnollinen ja hyväpäinen oppilas ja toi äitinsä iloksi aina hyvän todistuksen mukanaan tullessaan koulukaupungistaan kesä- tai joululomalle kotiinsa.

Nyt oli Martti käynyt koulunsa läpi, keväällä vielä rippikoulun viimeisellä luokalla ollessaan. Jos hän olisi ollut kuuleva ja täysiaistinen, olisi hän jo piankin päässyt johonkin toimeen ansaitsemaan äitinsä apuna. Mutta näin ollen, koska hän oli kuuromykkä, ei hänelle tahotonut millään löytää työpaikkaa.

On mahdotonta ottaa kuuromykkää työhön! Kuinka hänelle voisi neuvoa työtä koskevat asiat? — sanottiin aina. Sitäpaitsi on pula-aika ja täytyy vähentää entistäkin työvoimaa.

Joskus sai Martti halonhakuuta niissä perheissä, joissa hänen äitinsä kävi siivoamassa. Toista vuotta oli hän jo ollut kotosalla ja äidin ollessa kaupungilla työssä, teki hän kaikenlaisia pikku askareita, siisti huonetta, pesi astioita, vieläpä paikkasi omat vaatteensa ja keitti ruoan itselleen, mikäli taisi. Sillä Martti oli kätevä poika eikä hänen peukalonsa kasvanut keskellä kämmentä.

Enimmäkseen hän kuitenkin luki. Kirjoja hän sai kaupunginkirjastosta ja koska hän rakasti lukemista, viihtyi hän mainiosti kirjojen parissa. Hän luki enimmäkseen historiaa ja matkakertomuksia kaunokirjallisuuden ohella ja kun hänen tietomääränsä siten lisääntyi, kehittyi hänen kielenkäyttönsä ja sanavarastonsa samalla. Tällä tavoin ei hänen kehityksensä päässyt pysähtymään, kuten usein tahtoo käydä koulunsa lopettaneiden nuorten kurojen.

(Jatketaan.)

Tietoja kotimaasta

Lahjoituksia Ävikille. Olga Laakso, Pertunmaa (Aili Laakso-vainajan muistoksi) 70:—, Toivo Heikkinen, Ristijärvi 7:50.

Vihittyjä. Marraskuun 10 päivänä vihittiin avioliittoon Vieremän Valkeiskylässä *Veikko Balk* ja *Hanna Huttunen*. Edellinen on käynyt Kuopion kuuromykkäinkoulun ja jälkimäinen Jyväskylässä.

Marraskuun 28 päivänä vihittiin Pielisensuussa Joensuun lähellä avioliittoon *Erkki Hirvonen* ja *Anna Pärnänen*. Molemmat ovat käyneet Kuopiossa kuuromykkäinkoulun. Vihkimiset toimitti pastori Myyryläinen.

Kuuromykkäin kirkkopäivät pidettiin marrask. 2—3 päivinä Tampereella. Tilaisuuteen oli kokoontunut noin 100 henkeä. Lauantaina klo 17 alettiin kokoutua Johanneksen kansakoululle. Pastori *Paljakka* puhui aiheista »Rikas Nuorkainen» ja »Jeesus parantaa kuuromykan», halliten kuuromykkäin kieltä erinomaisesti.

Sunnuntaina klo 10 kokoonnuttiin Vanhaan kirkkoon, jossa pastori *Paljakka* saarnasi tekstinä »Te olette maan suola». Herran ehtoollista jaettiin. Klo 1/2 12 N. N. K. Y. oli kutsunut osanottajat Puisto-Emmaukseen jossa tarjottiin N. N. K. Y:n puolesta kahvit ja pastori *Paljakka* sekä N. N. K. Y:n monet jäsenet pitivät hengellisiä puheita. Väillä veisattiin virsiä Harras muistohetki omistettiin rovasti Nyberg-vainajan muistolle. Hän oli pitänyt Tampereella 27 kertaa kirkkopäiviä, siten vakauttaen sen tavaksi. Lopuksi k.m. yhdistyksen puheenjohtaja M. Katainen piti puheen, kiittäen osanottajien puolesta N. N. K. Y:tä ystävällisestä kutsusta ja muistuttaen mieliin että nämä kirkkopäivät on nyt 28:s kerta ja joka kerta N. N. K. Y. on pitänyt kutsut kuuromykkäille. Hra Ragnar Karlstedt toimi tulkkina kirkkopäivillä.

Kansakoululla illalla toimittaja Väinö Sihvola kertoi k.m. olympialaisista Lontoossa viime elokuulla. Myös J. Lehtimäki y.m. puhuivat. »Lesken ropo» laitkot tyhjennettiin.

Maenantaina 4 p:nä oli yhdistyksellä ohjelmallinen illanvietto jossa hra Väinö Sihvola puhui vielä ja oli m.m. raittiusaiheinen näytelmä y.m.

K.m. yhdistyksen *joulumyyjäiset* pidetään jouluk. 14 p:nä ja samalla on m.m. arvontaa.

Joulukuun 31 p:nä on k.m. yhdistyksessä *kuusijuhla* ja uuden vuoden vastaanottajaiset; ohjelmassa m.m. tinan valantaa, ongintaa y.m.

Tervetuloa, maaseutulaiset uutta vuotta vastaanottamaan k.m. yhdistykseen Tampereelle. *Jotokunta.*

Anna Loviisa Miettinen täyttäessään 50 vuotta oli sisarensa luona Värsilässä. Sinne lähettivät toverit onnitte-lunsa postitse ja Kuopion K.m. Yhdistys onnittelee kunnia-jäsentään sähkösanomalla. Palattuaan kotiinsa Kuopioon sai hän kuopiolaisilta tovereiltaan vastaanottaa puoli tusinaa uushopeisia teelusikoita ja siroja kahvikuppeja. Lisäksi oli hän saanut pukukankaan, kukkia, rahasumman sisareltaan y.m., mikä osoittaa kuinka pidetty 50-vuotias Annamme on kuopiolaisten keskuudessa. Hyvät kahvit pullineen ja leivoksineen nautittiin hänen kotonaan. *Mila.*

Viipurin Kuuromykkäinyhdistyksen järjestämät esitelmäpäivät pidettiin lokakuun 5 ja 6 p:nä Rautatieläisten huoneustolla. Esitelmäpäivät onnistuivat ja osanottajia oli runsaasti.

Esitelmäpäivät alkoivat lauantaina klo 18, jolloin yhdistyksen puheenjohtaja Arvi Tolpo lausui tilaisuuteen saapuneet tervetulleiksi. Helsingistä saapunut hra Rurik Pitkänen kertoi matkahavaintojaan. Sen jälkeen esitelmöivät hrat Aleks. Puolakka ja Ragnar Östman. Lopuksi esitti Viipurin kuuromykkäinyhdistys 2 näytöskappaletta.

Toisena päivänä, sunnuntaina klo 11 kokoontuivat kuuromykkät Viipurin asemalle, josta Arvi Tolpon johdolla lähdettiin tutustumaan Viipurin ja Monerpoon nähtävyyksiin.

Klo 13 oli yhteinen Jumalanpalvelus Viipurin maaseurakunnan kirkossa, jossa puhui pastori Myyryläinen.

Ohjelma jatkui klo 18 rautatieläisten huoneustolla. Pastori Myyryläinen piti lämpimän puheen, selostaen Rovasti Nyberg-vainajan elämän työtä. Kunnioittaen vainajan muistoa, nousivat kaikki seisomaan. Väliajan jälkeen hra Väinö Sihvola esitelmöi viime kesän Lontoon olympialaisista. Sitten esitettiin 3 näytelmää, jotka olivat hyvin hauskoja ja onnistuneita. Lopuksi leikittiin. Kaikille esitelmän pitäjille kiitoksemme.

Kuuromykkä hukunut jokeen. Marraskuun 29 p:nä aamuhämärissä oli kuuromykkä työmies *Mikko Hakala* lähtenyt kotoaan Kurikan Lusan kylästä aikoen matkallaan mennä Jalasjoen yli kirkkoon k.m. jumalanpalvelukseen ja Herran ehtoolliselle. Noin 10 m:n päässä rannasta joen jää murtui ja Hakala joutui veteen. Hän sai jotenkin huudetuksi apua, joka kuultiin lähellä oleviin taloihin. Kesti kuitenkin puolisen tuntia ennenkuin paikalle ehti apuväkeä ja tällöin oli Hakala jo niin kangistanut, ettei jaksanut tarttua hänelle ojennettuihin riukuihin, vaan vajosi jään alle. Naarauksiin ryhdyttiin heti ja puolen tunnin kuluttua hukunut saatiin ylös. Kaikki tekohengitysyritykset osoittautuivat turhiksi. Hakala oli 47-vuotias, käynyt Oulun k.m. koulun ja jätti jälkeensä suuren perheen.

Raittiusjuhla pidettiin Mikkelin kuuromykkäinkoulussa marraskuun 7 päivänä. Tilaisuus aloitettiin lasten virrellä 410, josta opettajat lauloivat 1, 2 ja 5 säkeistö. Tervehdyspuheen piti opettaja K. Kärkkäinen ja raittiusesitelmän opettaja J. Voutilainen väkijuomain vaarallisuudesta ja turmiollisuudesta ihmisen ruumiille. Sen jälkeen oppilas Vappu Säteri lausui opettajatar Elsa Kauhasen sepittämän runon:

Ole raitis!

Ole raitis!
Pois väkijuomat
nuo murheen tuojat!
Pois kaikki, mi pahaa ois,
mikä suruja Suomelle tois.

Ole raitis!
Myös rakkaitas pyydä:
Ei saa itseään myydä
viinan vangiksi isä ja veli.
Moni äiti jo sentähden itkeskeli.

Ole raitis!
On juomari heikko.
Viinassa asuu synnin peikko.
Vain raitis voi olla vahva ja vakaa.
Vain raittius miehelle voiman takaa.

Ohjelmassa seurasi sitten raittiusleikki, jonka eräät IV luokan oppilaat esittivät. Siinä ensimmäinen oppilas oli Rakkaus, toinen Abkeruus, kolmas Ilo, neljäs Työ, viides Tyytyväisyys, kuudes Into, seitsemäs Usko ja kahdeksas Sopu. Jokaisella esiintyjällä oli rinnassaan paperilevy, jossa oli sinivärinen alkukirjain siitä sanasta, jota hän edusti: Lasten seisoessa rivissä muodostui alkukirjaimista sana: *Raittius*.

Väliajalla tarjottiin kaikille karamelleja. Tämä onnistunut raittiusjuhla, jota vietettiin raittiusviikon johdosta, päättyi opettaja K. Kärkkäisen pitämällä rukouksella.

Pikkujoulujuhlaa vietettiin Mikkelin kuuromykkäinkoulussa adventtisunnuntain aattona. Koulun juhlasali oli tilaisuutta varten koristettu, m. m. kaksi pientä kuusta palavine kynttilöineen ilahduttavat lapsia. Juhla aloitettiin virrellä 2, josta laulettiin kaksi säkeistöä. Sitten opettaja Katri Rissanen piti jouluaiheisen puheen ja oppilas Vappu Säteri esitti puheen, sormiaakkosin ja kuvin kertomuksen »Koivu ja tähti». Hauskan tonttuleikin esitti kuusi tyttöä. Leikki oli esitettävä kahteen kertaan. Pienen tauon jälkeen saivat kaikki oppilaat leikkiä opettajain johdolla. Joulu-

KUUROMYKKÄIN LEHTI

41. vuosikerta 1936

Suomen Kuuromykkäinliiton äänenkannattaja „Kuuromykkäin Lehti“ tarjotaan taas tilattavaksi. Lehti ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa, kuun alkupuolella, 12–16-sivuisena ja runsaasti kuvitettuna. Se tahtoo nytkin, 41. vuotenaan, tarjota Suomen kuuromykille hyvää ja sivistävää lukemista, olla yhdyssiteenä heidän välillään ja kaikin tavoin tukea heidän pyrkimyksiään sekä henkisen että aineellisen tilansa parantamiseksi. Tilaus-hinta on edelleenkin 20 markkaa vuosikerralta. Kuuromykkäinkoulujen oppilaat saavat lehden 5 markalla koko vuodeksi, kun tilaus tehdään jonkun k.m. koulujen opettajan kautta.

Ystävä, olitpa kuuromykkä tai kuuleva, tilaa „Kuuromykkäin Lehti“, josta voit seurata hiljaisen maailman elämää ja sen kehitystä. Huolehdi siitä, että tuttavapiirissäsi kaikki ne, joille ei ennen ole lehteämme tullut, sen tilaisivat. Siten autat omaa asiaasi, hiljaisten ystäviäsi asiaa, helpoitat heidän pyrkimystään kohti valoisampaa tulevaisuutta, hälvennät ennakkoluuloja, jotka vaikeuttavat kehitystämme.

Jääden odottamaan, että jokainen tähänastinen lehtemme lukija uudistaisi tilauksensa ja samalla hankkisi tuttavapiiristään ainakin yhden uuden tilaajan, merkitsemme ystävällisin tervehdyksin

Keskushallituksen puolesta:

URHO KIERIMO

puheenjohtaja

RURIK PITKÄNEN

sihteeri

Tilaukset pyydetään tekemään osoitteella: *Kuuromykkäin Lehti, Helsinki, Liisankatu 27 E 10.*

ukon tultua nousi lasten riemu ylimmilleen. Lahjoja saivat kaikki ja ukolle oltiin kiitollisia. Väliajalla tarjottiin maukkaat kahvit vehnäleipineen. Juhla lopetettiin rukouksella, jonka piti opettaja A. Karhunen. Kiitollisin mielin mentiin juhlasta kotiin ja odottelemaan koulun joulujuhlaa.

Uudenvuoden vastaanottajaiset järjestetään H:gin K.m. yhdistyksellä 31. 12. -35 klo 20—2. Ohjelma on hauska: tervehdyssanat, laulu- ja lausuntaesityksiä, puheita, pilaesitys ja näytelmäkappale: »Mustasukkaisia». Lisäksi, ennustaja, tinanvalantaa, seurapelejä, ampumista, y. m. ajanvietettä. — Pääsymaksu 5:—.

Tervetuloa!

Loppiais-illanvietto pidetään H:gin k.m. yhdistyksellä 5 p. tammik. v. 1936 klo 19 i.p. Ohjelmassa m.m. elokuvesitys, puheita y.m. Pääsymaksu halpa. Tulot lankeavat k.m. yhdistyksen huoneuston velan lyhentämiseksi. — Tervetuloa!

Riihimäen Kuuromykkäinyhdistyksen kuusi-juhla vietetään loppiaisena 5 ja 6 p:nä tammikuuta 1936 pohjoisella kansakoululla. Juhla aloitetaan 5 p:nä kello 12 päivällä. Ohjelmasta mainittakoon joulupuhe, näytelmä y.m. Järjestetään myöskin huvipostia ja karkeloa. Tervetuloa läheltä ja kaukaa yhteiseen juhlaamme. *Johtokunta.*

Lahden Kuurojenyhdistys järjestää joulujuhlan tammikuun 4 p:nä 1936 klo 18 (6 i.p.) Lahden lyseolla. Toimitt. V. Sihvola on luvannut jatkaa esitelmää Lontoon olympialaisista. Puhuja toivotaan saatavan myös Helsingistä. Tervetuloa läheltä ja kaukaa. *Johtokunta.*

Joulujuhla vietetään vaihtelevalla ohjelmalla tammik. 6 p:nä 1936 klo 17 (5 i.p.)

Vuosikokous pidetään tammik. 19 p:nä 1936 klo 17 K.m. Y:n uudessa huoneustossa Kouluhuoneenk. 56.

Vaasan Kurom. Yhdistys.

Viipurin Kuuromykkäinyhdistys järjestää tavan mukaisen kuusi-juhlan puuroineen tammikuun 5–6 p:nä 1936 alkaen klo 17 Keskuskansakoululla. Rikas ohjelma. Kaikki sydämellisesti tervetulleet.

Seinäjäki. Marttilan kansakoululla pidetään vuosikokous ja kuusi-juhla ensi tammik. 5 p. 1936 klo 11 alkaen. Pastori Karhu puhuu. — Ohjelma vaihteleva!

Kaikki tervetuloa!

Johtokunta.

Pietarsaarella pitävät K.m. yhdistys ja K.m.-Urheilijat yhteisen joulujuhlan K.m. y:n huoneustossa lauantaina tammikuun 4 p:nä 1936 klo 18 vaihtelevalla ohjelmalla.

Huom.! Pietarsaaren K.-U:n vuosikokous pidetään 5 p:nä tammikuuta 1936 klo 15. Jäsenkirjat mukaan! Uudet jäsenet ovat tervetulleita. — Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

*Pietarsaaren Kuuromykkäinyhdistys
ja Kuuromykkä-Urheilijat.*

KUUROJEN KALENTERI 1936

ilmest. 27. 12. -35. Hinta lujissa, taipuvissa kangaskansissa **Smk. 10:—**. Myyjät saavat palkkioksi 3–10 kpl. 10%^o, yli 10 kpl. 15%^o.

Tilatkaa heti postiosoitteella tämä kuurojen oma hyödyllinen taskukirja, osoitteella:

**KUUROJEN KALENTERI,
Helsinki, Liisankatu 27 E 10.**